

Anden Viceformand (*Alfred Christensen*): Folketingsmanden for Vejle Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Laursen: Jeg henstiller til det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen), naar han vil anføre kgl. Konfessionarius Provst Fenger og hans Forhold til det vestindiske Spørgsmaal, at betænke, at det er som dansk Borger, at kgl. Konfessionarius Provst Fenger taler. Det binder ikke nogen som helst uden dem, der er Meningsfæller med ham, og det har ikke det mindste med den kristelige Tro eller med Kristendommen at gøre. — Maa jeg endvidere gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at jeg beskyldte ikke det tyske Socialdemokrati for noget. Jeg holdt mig ganske simpelt til Kendsgerningerne, ikke til Sindelaget og advarede meget imod at drage for vidtgaende Slutninger deraf, saa jeg tror, jeg holdt mig min egen Regel efterrettelig.

Anden Viceformand (*Alfred Christensen*): Folketingsmanden for Københavns 8de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Martin Olsen: Det ærede Medlem for Kolding-Kredsen (Laursen) sagde nu, at naar en navngiven Mand, kgl. Konfessionarius, Provst Fenger, havde udtalt sig, som han havde gjort, var det ikke som Præst, men som Statsborger, fordi det, han sagde, ikke havde noget med Kristendommen at gøre. Jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem.

Forsvarsministeren (*P. Munch*): Jeg skal ikke deltage i den lille Diskussion, som er blevet ført om Provst Fenger og Biskop Wegener, men vil blot sige et Par Ord til det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff). Det ærede Medlem sagde, at hans Holdning ikke betød nogen Afvisning helt og holdent, og det kan naturligvis kun glæde mig, at han og hans Parti er villige til en Forhandling. De Grænser, han trak op og vedblivende fremhævede som de bestemte Grænser, han maatte sætte, er dog af den Beskaffenhed, at Lovforslaget maa bortfalde, hvis de skal overholdes nøje. Men det er jo muligt, at det under den kommende Forhandling lader sig gøre at overbevise ogsaa det ærede Medlem og hans Meningsfæller. Hvis det, der for dem har

størst Betydning, er Betænkkeligheden med Hensyn til Lovforslagets Grundlovsmæssighed, maa jeg tilstaa, at det forekommer mig yderst usandsynligt, at det ikke skulde kunne lykkes at overbevise dem om, hvor uholdbar den Tankegang, de her er inde i, er. Det ærede Medlem sagde nu, at der jo her var Tale om at fritage for en Pligt, men naar man tidligere lod være at indkalde alle værnepligtige, fritog man ikke for en Pligt, men kun for dens Udførelse. Dertil vil jeg dog sige, at hvis det er det, det kommer an paa for det ærede Medlem, er Forholdet ganske det samme ved dette Lovforslag. Thi det, der staar i Lovforslaget, er jo, at Indenrigsministeren kan bestemme, at de paagældende skal anvendes til andet Arbejde. Pligten er for saa vidt ikke ophævet. Det er kun tilladt Indenrigsministeren at fritage dem for Tjeneste, ganske som andre fritages paa Grundlag af Lodtrækning, men ganske vist med den Forskel, at de, der fritages paa Grundlag af Lodtrækning, bliver helt fri, hvorimod disse kommer til at udføre anden Tjeneste i Stedet. Det ærede Medlem sagde, at hvis det blev nødvendigt, kunde de fritagne indkaldes. Dette er rigtigt, men det samme vil kunne ske for disses Vedkommende, men om begge disse Grupper vil det jo gælde, at ingen af dem da vil have nogen Uddannelse. Endelig vil jeg gøre opmærksom paa, at vi forud for det Tidspunkt, hvor vi fik den nuværende Militærlovgivning, havde en Militærlovgivning herhjemme, hvorefter man ikke blot kunde blive fri, fordi der var et overskydende Antal værnepligtige, man kunde blive fri ved at stille for sig, med andre Ord, man kunde købe sig fri for den militære Tjeneste. Hvis det, her er Tale om, skulde være stridende mod Grundloven, maatte den tidligere Lovgivning da være mange Fold mere stridende mod den. Nej, saaledes er det ingenlunde blevet opfattet hverken af dem, som gav Grundloven eller Værnepligtslovgivningen i Tilslutning til Grundloven. Man har opfattet hele denne Lovgivning netop ud fra det Synspunkt, som ligger til Grund ogsaa her, at det var Loven, de danske Myndigheder, den danske Rigsdag og den danske Regering, der til enhver Tid bestemte, i hvilket Omfang og paa hvilken Maade Værnepligten skulde paahvile Befolkningen, og gav alle Reglerne derfor ganske frit. Kun fastsætter Grundloven, at den enkelte ikke imod den af Rigsdagen og Regeringen gennemførte Lov kan paaberaabe sig religiøs og anden Overbevisning som Fritagesesgrund.